

ממתק לשבת

חומש: במדבר פרשת השבוע: מסעי תשע"ט

חומש: במדבר

לפעמים צריך לעצור

הרושם המתקבל מכך שעם ישראל ישראל הלך במדבר 40 שנה דומה לכאורה לחיילים במסע כומתה של 40 ק"מ, ולא רק ימים בודדים כמו החיילים אלא ארבעים שנה... אך ממש לא, לא מדובר בחיילים אלא במשפחות עם זקנים וילדים, נשים וגברים בסדר גודל של כמה מליונים!], האם באמת הרושם נכון?

לא, התורה בתחילת פרשתנו [המסיימת את חומש במדבר] עוצרת למעין 'ישיבת סיכום' ומפרטת את כל שמות החניות במדבר. מה יש צורך בערב הכניסה לארץ לפרוט ארוך ומייגע כזה? רש"י מבאר שמטרת הפרוט לשלול את ההבנה שישראל הלכו ממש 40 שנה במדבר אלא אלוקים גמל איתנו חסד והיה רווח בין כל מסע ומסע. בשה"כ 42 תחנות, 14 תחנות בשנה הראשונה, 8 מסעות בשנה האחרונה. 38 שנים הנותרות היו בשה"כ 20 מסעות [בממוצע מעבר דירה פעם בכשנתיים]

רש"י הביא בשם המדרש [תנחומא] שיש כאן מעין תוכחה סמויה על עברו של עם ישראל ונרמזו מעשיהם בכל תחנה ותחנה. לעומתו הרמב"ם [מורה הנבוכים ג, נ] ראה בפרוט המסעות מטרה לעתיד לקראת הכניסה לארץ: 'כדי שיראו אותם הדורות הבאים וידעו האותות הגדולות איך עמדו בני אדם במקומות ההם ארבעים שנה'. יש כאן מעין הבטחה הנובעת מנסיון, אלוקים לא עוזב אותנו בכל מצב וגם אם אין אנו מתנהגים עמו כמצופה.

נראה שבפרוט המסעות התורה מדריכה אותנו לראות ראייה כוללת של כל מהלך ישראל במדבר, מהיכן באנו ולאן אנו מגיעים, לראות בסקירה אחת את כל המהלך. הרבה פעמים בחיינו המבט הנקודתי מסית אותנו מהעיקר, אנו שופטים את עצמנו ואת הסביבה לפי ארוע בודד ולא רואים ראייה כוללת את ההתקדמות וההישגים שלנו. באה התורה ומלמדת אותנו שלפעמים צריך פשוט לעצור ולראות את הכלל ולא ליפול בראיית נקודה אחת שתאפיל על כל התמונה.

הרב גבי קדוש

רבנות מועצה אזורית בני שמעון

